

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

**Základní umělecká škola Františka Antonína Šporka
Lysá nad Labem**

Školní náměstí 906, 289 22 Lysá nad Labem

Identifikátor: 600 051 013

Zřizovatel: Město Lysá nad Labem, Husovo náměstí 23, 289 22 Lysá nad Labem

Okresní úřad Nymburk, Náměstí Přemyslovců 163, 288 28 Nymburk

Termín konání orientační inspekce: 11. – 13. prosince 2000

Čj.	083 1/01-4017
Signatura	oc6ku123

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Františka Antonína Šporka Lysá nad Labem (dále ZUŠ) byla založena v roce 1947. Od roku 1998 pracuje jako příspěvková organizace s právní subjektivitou, zřizovatelem je Město Lysá nad Labem. Poslední rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, předložené inspekci, bylo vydáno Školským úřadem Nymburk(dále ŠÚ) dne 26. listopadu 1999 pod čj. 17/99. Na jeho základě realizuje škola výuku ve čtyřech oborech s povolenou kapacitou 550 žáků. V době konání inspekce navštěvovalo ZUŠ v Lysé nad Labem a na odloučených pracovištích v Milovicích, Školská 112 a Kostomlatech nad Labem, Školní 402 celkem 499 žáků.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Obsah a organizace studia vychází z § 3 vyhlášky MŠMT č. 292/91 Sb., o základních uměleckých školách. Výuka probíhá v hudebním (HO), tanečním (TO), výtvarném (VO) a literárně-dramatickém (LDO) oboru a je členěna na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně a studium pro dospělé. V letošním školním roce navštěvovalo HO celkem 297, TO 81, VO 115 a LDO 6 žáků. V době inspekce byl počet žáků o 23 nižší, než ve školním roce 1999/2000.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

V základním studiu I. a II. stupně je vyučováno hře na klávesové, smyčcové, strunné, dechové dřevěné a žesťové a bicí nástroje, dále hlasové výchově a zpěvu. Výuka jednotlivých studijních zaměření hudebního oboru vychází z personálních možností školy a především zájmu žáků. Přípravné studium je organizováno podle učebních plánů č. 1 a, b. Základní studium I. i II. stupně podle učebních plánů, které schválilo MŠMT dne 26. června 1995 pod čj. 18.418/95 s účinností od 1. září 1995 (č. 2a, 3, 5a,b, 8, 9, 10, 12, 13, 15 a 23). Zařazení žáků do jednotlivých skupin přípravného studia je prováděno podle zjištěných talentových předpokladů a psychické vyspělosti dětí. Časové dotace individuálního, skupinového i kolektivního vyučování odpovídají učebním plánům. Rovněž obsahová náplň vzdělávání určená učebními osnovami, je u většiny žáků dodržována.

Plánování a příprava na vyučování ve všech odděleních hudebního oboru vychází z ročního plánu práce školy. Vlastní vzdělávací náplň jednotlivých vyučovacích předmětů konkretizují tematické plány vyučovaných skupin a studijní plány individuálně vyučovaných žáků. Studijní plány jsou svým obsahem, rozsahem i kvalitou na dobré úrovni. Systematické vzdělávání žáků v předmětech elementární improvizace, hra z listu, příprava k souhře, komorní a orchestrální hra je realizováno v rozsahu osnov a sledováno vedením školy. Časové dotace vyučovaných hlavních předmětů jednotlivých studijních zaměření odpovídají učebním plánům pro ZUŠ. Při stanovení povolené tolerance časových dotací jednotlivých vyučovacích hodin je přihlíženo především k míře talentu žáků. Žákům, kteří projevují zájem o další profesní vzdělávání na uměleckých školách vyššího typu je věnována individuální péče.

Vzdělávání žáků hudebního oboru zabezpečuje celkem 24 učitelů v různém rozsahu vyučovacích úvazků. V porovnání s celkovým počtem odučených hodin týdně tvoří výuka bez odborné a pedagogické způsobilosti 7,6 %, cca 11 % výuky je zabezpečeno pedagogy pouze

s odbornou způsobilostí. Protože se ve dvou případech jedná o studující, lze předpokládat, že se podíl odborné a pedagogické způsobilosti výuky zvýší.

Vyučování žáků hudebního oboru probíhá v hlavní budově školy a v odloučených pracovištích, kde je využíváno volných učeben ZŠ v odpoledních hodinách. Hlavní budova působí svým exteriérem i interiérem velmi příjemně. Původně obytný dům byl přestavěn v roce 1961 na vzdělávací zařízení. Učebny pro individuální i kolektivní výuku HO jsou dostatečně prostorné a jejich vybavení umožňuje plnit deklarovaný vzdělávací program v plném rozsahu. V každé učebně jsou jeden až dva hudební nástroje s konstantním laděním. Jejich údržbě a pravidelnému ladění je věnována dostatečná pozornost.

Inspekci bylo zjištěno, že větší část hospitovaných učitelů prosazuje moderní formy a metody výuky. V oddělení klávesových nástrojů převažovala náročnost a důslednost vyučujících, motivování žáků k rozvoji hudebnosti s využitím různých forem práce (např. improvizace, čtyřruční hra, klavírní doprovody atd.). Dílčí nedostatky byly zjištěny ve výběru vhodné studijní hudební literatury, která by korespondovala s technickou vyspělostí žáků, v důslednosti při sledování přesné reprodukce notového záznamu a v neúměrně dlouhé době nácvičku některých studovaných skladeb. Vynikající úroveň má oddělení dechových nástrojů (dřevěných i žesťových). Kromě moderních forem a metod výuky jsou žáci výrazně motivováni možnostmi uplatnění získaných dovedností v různých formách souborové a orchestrální hry. Část hospitovaných hodin byla věnována souhrně s klavírním doprovodem (korepetici), jako součást přípravy na plánovaná vánoční vystoupení ZUŠ. Na dobré úrovni je i oddělení smyčcových nástrojů, kde je tradiční česká houslová škola obohacována o nové metodické postupy. I zde jsou žáci v souladu s učebními plány zařazováni do různých forem komorní a souborové hry. V sledovaných hodinách měla výuka tvořivý charakter. Snahou všech pedagogů bylo nové učivo srozumitelně vysvětlit, názorně předvést obtížnější pasáže s cílem zkvalitnit domácí přípravu žáků.

Na dobré úrovni byla i hospitovaná výuka v přípravné hudební výchově (PHV) a v druhém ročníku hudební nauky (HN). Výuka byla dostatečně pestrá, obě vyučující dokázaly přiměřeným výkladem, ukázkami a zapojením žáků do praktických činností, vytvořit dostatečně příznivou pracovní atmosféru a zaujmout. Pouze ve výuce HN inspekce postrádala větší podíl zpěvu, který by plánovitě navazoval na ostatní činnosti.

Rovněž ke kvalitě vedení povinné dokumentace a systému hodnocení žáků jednotlivými vyučujícími nebyly ze strany inspekce zásadní připomínky. Hodnocení vzdělávací lekce je prováděno ústně i písemnou formou v žákovských sešitech. Z četnosti provedených záznamů hodnocení vyplývá, že rodiče jsou o průběžných výsledcích práce svého dítěte informováni dostatečně a pravidelně.

Motivování žáků jednotlivými učiteli odpovídalo jejich zkušenostem a zejména kvalitě přípravy výuky. Organizační pokyny byly u většiny pedagogů jasné, srozumitelné, používání odborné terminologie odpovídalo znalostem i zkušenostem žáků. U některých pedagogů byla motivace žáka ovlivněna přípravou předvánočních vystoupení (např. v domově důchodců, kterého se inspekce též zúčastnila).

Celková motivace žáků HO je doplňována systematickou činností mimo obsahovou náplň vzdělávacího programu. Žáci se pravidelně účastní Celostátní soutěže hudebních oborů ZUŠ, kterou vyhlašuje MŠMT. Úspěšnost v jednotlivých kolech soutěže je nadprůměrná. V minulém školním roce se soutěžící žáci prosadili i v ústředním kole ve hře na dechové nástroje. Škola se podílí na průběhu jednotlivých soutěží i organizačně (např. ve školním roce 1999/2000 zajišťovala oblastní kolo ve hře na bicí nástroje).

Velmi silným motivačním prvkem pro žáky dechových oddělení je činnost školních souborů

a orchestrů. Vedení školy a pedagogové vytváří optimální podmínky pro veřejnou prezentaci vzdělávacích výsledků práce žáků. Pravidelně jsou organizovány interní večírky, absolventský a závěrečný koncert. Žáci vystupují na různých akcích společenských organizací, výchovných a slavnostních koncertech i festivalech.

Hodnocení kvality vzdělávání hudebního oboru

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází z dostupných informací v dokumentaci školy i z vlastního pozorování při hospitacích i na žákovském vystoupení. Celkový dojem je příznivě ovlivněn velmi bohatou mimoškolní uměleckou činností. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem hodnotí inspekce úroveň vzdělávání v HO jako velmi dobrou, s výraznou převahou pozitiv.

Výtvarný obor

Ve výtvarném oboru je organizována výuka přípravného, základního a rozšířeného studia v devíti skupinách žáků na dvou pracovištích. Z tohoto osm skupin pracuje v Lysé nad Labem a jedna skupina v Kostomlatech nad Labem. Celkem 115 vyučovaných žáků vedou dvě plně odborně a pedagogické způsobilé učitelky.

Obsah i organizaci vzdělávání určuje Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol, který byl schválen MŠMT ČR dne 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. září 2000.

V průběhu hospitační činnosti byla kvalita vzdělávání oboru hodnocena na základě tříhodinové lekce přípravného studia a lekce výuky rozšířeného studia v ZUŠ Lysá nad Labem.

V přípravném a základním studiu postupují vyučující podle učebního plánu č. 1, 2, 3 varianty A a podle alternativního přístupu č. 1 (Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování). V rozšířeném studiu se vyučuje podle učebního plánu č. 6 varianty C.

Předložené tematické časové plány jsou vzorně rozpracovány do jednotlivých postupných kroků výtvarných řad. Stanovené náměty respektují věkové složení i odlišnosti vyučovaných skupin.

VO má v suterénu a ve druhém patře školy oddělen samostatný prostor. V modelovně je umístěn hrnčířský kruh a vypalovací pec, v přílehlé místnosti grafický lis. Učebna určená pro vyučování ostatních výtvarných disciplín je vybavena dostatečným počtem sklápěcích stolů, působí však stísněně a především při výuce kresby nebo malby podle skutečnosti nemají žáci dostatečný odstup od zobrazovaného reálu. Plošné i plastické výtvarné práce jsou archivovány ve skladu, který slouží také jako kabinet učitelek. Při vyučování používají žáci většinou školní učební pomůcky. Celkově je vzhledem ke vzdělávacímu programu vybavenost oboru dostačující.

Počty žáků zapsané v třídních knihách se blíží k horní povolené hranici a věkové složení jednotlivých skupin není příliš široké, ještě umožňuje individuální vedení, cílený rozvoj výtvarného citění a tvořivého myšlení.

Na začátku hospitované lekce v přípravném ročníku vyučující motivovala žáky prostřednictvím množství připraveného materiálu. Žáci se učili vnímat odlišnosti, hádali pomocí hmatu ukrytý obsah a následně využívali získané zkušenosti ve vlastní výtvarné činnosti. Zadání učiva rozšířeného studia vycházelo z procvičování kompozice a zobrazení tradičního zátiší. Obě zhlédnuté lekce charakterizovala vstřícná atmosféra, zvláště v průběhu výuky přípravného studia měli žáci velký prostor pro uplatnění osobitých výpovědí. Učitelka v průběhu obou lekcí

sledovala rozvoj dovedností při používání výtvarných vyjadřovacích prostředků. Podaný výkon žáků byl velmi dobrý, s aktivním zapojením do procesu plnění zadaných úkolů, odpovídal věku vyučované skupiny při respektování základních výtvarně-technických postupů. Stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly ve sledovaných vyučovacích jednotkách splněny. V průběhu inspekce byla ve VO instalována vánoční výstava keramických výrobků, žáci se úspěšně zúčastnili celostátní přehlídky a jejich výtvarná řada „Lebka“, byla na této ústřední přehlídce vystavena.

Hodnocení kvality vzdělávání výtvarného oboru

Kvalitu vzdělávání výtvarného oboru hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Systém plánování v ZUŠ Lysá nad Labem má velmi dobrou úroveň a potřebám efektivního řízení plně vyhovuje. Základ plánování tvoří koncepce školy, zpracovaná ve statutu ZUŠ. Roční plán obsahuje hlavní úkoly, předpokládané akce školy, termíny porad i úkoly kontrolního charakteru. Se zaměstnanci školy je připravován a projednáván v přípravném týdnu před zahájením školního roku. Pro ředitele školy je prokazatelně pracovní pomůckou. Na roční plán navazují měsíční plány, ve kterých jsou úkoly z ročního plánu již konkretizovány ve stanovených termínech, včetně zodpovědnosti za jejich realizaci. Stanovené úkoly jsou reálné, vycházejí z místních podmínek i z prostředí, ve kterém jsou uskutečňovány.

Pracovníkům školy je dána možnost se na vlastním plánování aktivně podílet. Realizace dílčích plánů je měsíčně vyhodnocována, případné nedostatky a vzniklé problémy jsou analyzovány a jsou brány v úvahu při dalším plánování. Jednotlivé akce stanovené plánem jsou v dostatečném předstihu inzerovány na nástěnce.

Vyučované obory jsou v souladu se zařazením školy do sítě škol, vlastní výuka probíhá podle schválených učebních plánů.

Inspekce považuje systém plánování za plně funkční, dostatečně operativní, potřebám školy vyhovující. Prokazatelným způsobem se na jeho přípravě kromě vedení školy podílejí i ostatní pracovníci. Inspekci je úroveň plánování hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Organizační struktura odpovídá velikosti i podmínkám, ve kterých škola pracuje. Umožňuje účinné řízení i předávání potřebných informací jednotlivým pracovníkům školy. Kromě pedagogické a umělecké rady jsou ustaveny i dílčí metodické orgány (předmětové komise), které mají stanoveny kompetence v pedagogické a umělecké činnosti školy. V umělecké radě školy jsou kromě vedoucích jednotlivých oborů a předmětových komisí zastoupeni i pověření vedoucí učitelé obou odloučených pracovišť.

Ochrana osobních dat zaměstnanců i žáků je zajištěna jejich bezpečným uložením a omezeným okruhem pracovníků, kteří mají k těmto údajům přístup. Předepsaná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu, a ve velmi dobré kvalitě. Zápisy z jednání pedagogické rady jsou psány na volných listech a podepsány pouze zapisovatelem. Školní řád je propracovaný, z hlediska žáků a jejich zákonných zástupců však neobsahuje žádná práva.

Škola se výrazným způsobem prezentuje na veřejnosti. K tomu má v prostorách školy omezené podmínky, a proto využívá i dalších vhodných objektů ve městě i okolí, včetně církevních.

Všechny důležité informace jsou rodičům předávány prostřednictvím žákovských sešitů, nástěnek v budově školy a osobně na třídních přehrávkách. Veřejnost je informována sdělovacími prostředky tj. místním i regionálním tiskem a kabelovou televizí. Výsledky vyučovacího procesu jsou přehledně a v dostatečném rozsahu prezentovány ve výroční zprávě školy.

Organizační činnost je promyšlená a odpovídá rozsahu činnosti školy. Inspekci je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy je typ spíše liberální, který se snaží motivovat pracovníky především vlastním příkladem. Preferuje týmovou práci. Zúčastňuje se všech akcí pořádaných školou, aby tak mohl zodpovědněji hodnotit kvalitu odvedené práce. S důvěrou spoléhá na odpovědný přístup pracovníků školy při plnění pracovních povinností.

K pracovním kontaktům vedení se zaměstnanci školy slouží pravidelné porady, pro zajišťování naléhavých úkolů je upřednostňován osobní styk. Kritéria hmotného stimulování pracovníků nejsou zpracována, ale dle vyjádření ředitele jsou všichni učitelé seznamováni s konkrétními úkoly vždy na daný školní rok. Podklady pro hodnocení učitelů, které je prováděno individuálně, zpracovává ředitel ve spolupráci se zástupkyní. Při vhodných příležitostech oceňuje ředitel práci pedagogů formou poděkování, finanční ohodnocení je prováděno pohyblivými složkami platu. Každý z vyučujících zpracovává pro vedení školy vlastní sebehodnocení formou písemné zprávy o stavu své třídy.

Uvádění do pedagogické praxe začínajících učitelů je organizováno běžným způsobem, tj. pověřením příslušného učitele, který za uvádění do pedagogické praxe zodpovídá.

System vedení a motivování pracovníků je podle názoru inspekce dostatečně stimulujiící, a proto je hodnocen jako velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy nemá zpracován samostatný plán vnitřní kontroly, jednotlivé úkoly z této oblasti jsou obsaženy v ročním plánu práce školy. Kompetence jsou rozděleny mezi ředitele a zástupkyni a týkají se jak kontroly vedení předepsané pedagogické dokumentace (třídní knihy, kmenové výkazy, katalogy o průběhu studia, rozvrhy hodin), tak také kontroly kvality vlastního pedagogického procesu. Hospitace nejsou plánovány, ale vycházejí z aktuálních potřeb, které vedení školy zjišťuje průběžně např. při žákovských vystoupeních. Analýzy z hospitací jsou v obecné rovině projednávány na poradách jednotlivých předmětových komisí a individuálně s každým hospitovaným učitelem. O prováděných hospitacích jsou pořizovány zápisy, které mají dostatečnou vypovídací hodnotu.

Příslušná dokumentace je vedena i u předepsaných periodických kontrol prováděných mimo vedení školy. Kontroly hospodaření jsou vykonávány jak ze strany ŠÚ, tak také zřizovatelem. Škola zpracovává měsíční přehledy pro účely zdravotního a sociálního pojištění.

Dokladování kontrolní činnosti je z pohledu inspekce přehledné, závěry z provedených hospitací jsou neformální a dostatečně kvalifikované.

Česká školní inspekce hodnotí kontrolní činnost vedení školy jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Jednotlivé úseky řízení jsou na velmi dobré úrovni, plánování je dostatečně promyšlené, organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Vedení školy se v řídicí činnosti opírá o spolehlivý tým učitelů i dalších pracovníků školy, kterému se snaží ve spolupráci se zřizovatelem vytvářet vhodné pracovní klima. ČŠI hodnotí úroveň řízení jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční zprávy čj. 5/94 Srl. a čj.0-03-05/9596-432,
- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 17/99 vydané ŠÚ Nymburk dne 26. listopadu 1999,
- školní řád ZUŠ,
- statut ZUŠ, plán na školní rok 2000/2001,
- protokoly o komisionálních zkouškách,
- zápisy z pedagogických rad a porad předmětových komisí,
- rozvrhy hodin, výkazy vyučovacích hodin, katalogy o průběhu studia všech realizovaných oborů,
- třídní knihy pro individuální i kolektivní výuku včetně kmenových výkazů,
- záznamy o provedených kontrolách, hospitační záznamy ředitele,
- výtvarné práce žáků,
- statistické výkazy o ZUŠ, seznamy žáků,
- osobní spisy pracovníků školy,
- podkladový inspekční materiál.

ZÁVĚR

V činnosti školy převažují pozitiva, a to jak v oblasti pedagogické, tak i v oblasti řídicí. Tomu odpovídají i celkové výsledky, dokladované úspěchy v soutěžích, v přípravě žáků k dalšímu studiu i prezentací školy na veřejnosti. Na základě provedené orientační inspekce hodnotí ČŠI celkovou úroveň ZUŠ F. A. Šporka Lysá nad Labem jako velmi dobrou.

Pro další činnost školy ČŠI doporučuje:

- *Rozšířit školní řád o práva žáků a jejich zákonných zástupců.*
- *Seznámit prokazatelně (podepsáním zápisu) s jednáním pedagogické rady nepřítomné učitele.*
- *Do katalogů o průběhu studia nezaznamenávat klasifikaci z přípravného studia (týká se zejména VO).*

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	.....
Členové týmu	PaedDr. Jana Langerová	.....

V Jablonci nad Nisou dne 3. ledna 2001

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. ledna 2001

Razítko

Ředitel základní umělecké školy	Podpis
Josef Švejda	.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad	29. ledna 2001	083 13/01-4017
Zřizovatel	29. ledna 2001	083 12/01-4017

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány